

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคนที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2528 รวมทั้งสิ้น 893 คน จำแนกเป็นนิสิตชาย 433 คน และนิสิตหญิง 460 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสำรวจลักษณะของนิสิตหอพักซึ่งดัดแปลงและสร้างขึ้นใหม่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยแบบสำรวจมี 4 ด้าน คือ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อเพื่อ และด้านความมีวินัยในตนเอง ค่าความเที่ยงของเครื่องมือแบบความคงที่ภายในโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟามีดังนี้ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.82 ด้านความรับผิดชอบมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80 ด้านความเชื่อเพื่อมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87 ด้านความมีวินัยในตนเองมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80 และรวมทั้งฉบับ 4 ด้านมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจาย และใช้สถิติอนุมานคือ การทดสอบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิต โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางโดยมีตัวแปรคุณลักษณะ 4 ด้าน อันได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความเชื่อเพื่อและความมีวินัยในตนเอง เป็นตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระที่วิเคราะห์สองทาง คือ เพศและระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก เพศและคณะ เพศและภูมิลำเนา และเพศและฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ระดับนัยสำคัญของการทดสอบคือ .05 ในกรณีที่ผลการทดสอบปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติใช้เทคนิคการเปรียบเทียบรายคู่ของเซฟเฟในการทดสอบภายหลัง

๒๒
ขอคนพบ

1. ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 1.1 ลักษณะของนิสิตหอพักโดยส่วนรวม
 - 1.1.1 นิสิตหอพักรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์
อยู่ในระดับสูง
 - 1.1.2 นิสิตหอพักรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีความรับผิดชอบ
อยู่ในระดับสูง
 - 1.1.3 นิสิตหอพักรับรู้อย่างไม่สอดคล้องกันว่าตนเองมีความ
เชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.1.4 นิสิตหอพักรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีวินัยในตนเอง
อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.2 ลักษณะของนิสิตชายและนิสิตหญิง
 - 1.2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมี
มนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
 - 1.2.2 นิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมี
ความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับสูง
 - 1.2.3 นิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้อย่างไม่สอดคล้องกันว่าตนเอง
มีความเชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.2.4 นิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีวินัย
ในตนเองอยู่ในระดับปานกลางและสูงตามลำดับ
 - 1.3 ลักษณะของนิสิตหอพักที่พักอยู่ในหอพักด้วยระยะเวลาที่ต่างกัน
 - 1.3.1 นิสิตหอพักที่อยู่หอพักในระยะเวลาต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้อง
กันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
 - 1.3.2 นิสิตหอพักที่อยู่หอพักในระยะเวลาต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้อง
กันว่าตนเองมีความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับสูง

1.3.3 นิสิตหอพักที่อยู่หอพักในระยะเวลาต่างกันรับรู้อย่างไม่
สอดคล้องกันว่าตนเองมีความเชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง

1.3.4 นิสิตหอพักที่อยู่หอพักในระยะเวลาต่างกันรับรู้อย่าง
สอดคล้องกันว่าตนเองมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ลักษณะของนิสิตหอพักที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกัน

1.4.1 นิสิตหอพักที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า
ตนเองมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ยกเว้นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์เพียงคณะเดียว
ที่รับรู้ว่าคุณเองมีอยู่ในระดับปานกลาง

1.4.2 นิสิตหอพักที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า
ตนเองมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง ยกเว้นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์เพียงคณะ
เดียวที่รับรู้ว่าคุณเองมีอยู่ในระดับปานกลาง

1.4.3 นิสิตหอพักที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันรับรู้อย่างไม่สอดคล้อง
กันว่าคุณเองมีความเชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง

1.4.4 นิสิตหอพักที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า
ตนเองมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากคณะนิเทศศาสตร์ ศิลปกรรม-
ศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เกษศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ และแพทยศาสตร์ที่รับรู้ว่าคุณ
เองมีอยู่ในระดับสูง

1.5 ลักษณะของนิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกัน

1.5.1 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า
ตนเองมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

1.5.2 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า
ตนเองมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง

1.5.3 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันรับรู้อย่างไม่สอดคล้องกันว่า
ตนเองมีความเชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง

1.5.4 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า
ตนเองมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนิสิตหอพักที่อยู่ภาคตะวันออก
และภาคตะวันออกเฉียงเหนือรับรู้ว่าคุณเองมีอยู่ในระดับสูง

1.6 ลักษณะของนิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่างกัน

1.6.1 นิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

1.6.2 นิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง

1.6.3 นิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่างกันรับรู้อย่างไม่สอดคล้องกันว่าตนเองมีความเชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง

1.6.4 นิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่างกันรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น นิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำรับรู้ว่าตนเองมีอยู่ในระดับสูง

2. ผลการเปรียบเทียบลักษณะระหว่างกลุ่มนิสิตหอพักที่มีภูมิหลังต่างกัน
ได้ข้อค้นพบดังนี้

2.1 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

2.1.1 ความแตกต่างของการรับรู้ตนเองด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิลำเนา และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

2.1.2 การรับรู้ว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ของนิสิตหญิงมากกว่าการรับรู้ของนิสิตชาย

2.1.3 นิสิตหอพักที่มีภูมิหลังต่างกันในเรื่อง ระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิลำเนา และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวรับรู้ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

2.2 คำนความรับผิดชอบ

2.2.1 ความแตกต่างของการรับรู้ตนเองคำนความรับผิดชอบระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิภาค และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

2.2.2 การรับรู้ว่าคุณเองมีความรับผิดชอบของนิสิตหญิงมากกว่าการรับรู้ของนิสิตชายและการรับรู้คำนความรับผิดชอบของนิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกมากกว่าการรับรู้ของนิสิตหอพักที่อยู่ภาคกลาง

2.2.3 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันในเรื่อง ระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว รับรู้ว่าคุณเองมีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

2.3 คำนความเชื่อเพื่อ

2.3.1 นิสิตชาย และนิสิตหญิง รับรู้ว่าคุณเองมีความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน

2.3.2 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันในเรื่อง ระยะเวลาที่อยู่หอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิภาค และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว รับรู้ว่าคุณเองมีความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน

2.4 คำนความมีวินัยในตนเอง

2.4.1 ความแตกต่างของการรับรู้ตนเองคำนความมีวินัยในตนเองระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิภาค และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

2.4.2 นิสิตหอพักที่มีภูมิลำเนาต่างกันในเรื่อง เพศ คณะที่ศึกษา ภูมิภาค และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว รับรู้ว่าคุณเองมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน โดยการรับรู้ของนิสิตหญิงว่ามีวินัยในตนเองมากกว่าของนิสิตชายและการรับรู้ของนิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวอยู่ในระดับค่าว่าคุณเองมีวินัยในตนเองมากกว่าการรับรู้ของนิสิตหอพักที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวอยู่ในระดับสูง

2.4.3 นิสิตหอพักที่อยู่หอพักในระยะเวลาที่ต่างกันรับรู้ว่าคุณเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยลักษณะของนิสิตหอพักพบว่า

1.1 โดยส่วนรวมแล้วนิสิตหอพักรับรู้ว่าคุณสอดคล้องกันว่าคุณเองมี
มนุษยสัมพันธ์ และมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง อาจเนื่องมาจากนิสิตหอพักทุกคนได้
มีโอกาสเข้ามาอยู่ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เดียวกัน ภายใต้
การบริหารหอพักที่มีวัตถุประสงค์หลักข้อหนึ่งที่ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งหอพัก
นิสิตเพื่อมุ่งฝึกและส่งเสริมให้นิสิตหอพักรู้จักการอยู่ร่วมกัน มีความสามัคคี มีความรับ
ผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม อีกทั้งภายในหอพักมีองค์ประกอบและกิจกรรมที่เอื้อ
ต่อการพัฒนาความมีมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบของนิสิตหอพัก นิสิตหอพักมีโอกาส
ได้ใกล้ชิดกับ คุณเคย สนับสนุน พบปะสังสรรค์กัน ประกอบกับภายในหอพักมีคณะกรรมการ
หอพัก มีหัวหน้าปีก มีหัวหน้าชั้นปี เพื่อเป็นตัวแทนดูแลความเป็นอยู่และรับทราบปัญหาของ
สมาชิกภายในหอพักเสนอต่ออาจารย์ประจำหอพัก นิสิตหอพักมีการประชุมปรึกษาหารือ
แสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในหอพัก ซึ่งเป็นการฝึกให้นิสิตหอพัก
ได้เกิดความรักใคร่ซึ่งกันและกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ตลอดจนมี
โอกาสทำงานส่วนรวมเพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย และ
นิสิตหอพักส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด เมื่อมาพักอยู่หอพักในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่บ้านของ
ตนเองจึงมีความจำเป็นต้องปรับพฤติกรรมตนเองให้มีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อจะได้อยู่
ร่วมกับสมาชิกภายในหอพักได้อย่างมีความสุข มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน อีกทั้งต้องรับ
ผิดชอบตนเองในการปฏิบัติตนด้านการเรียน การใช้จ่าย และการวางตัวเพราะว่า
ไกลบ้านและผู้ปกครอง ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของแซนฟอร์ด (Sanford
1970 : 65) และศิริอร ชันชัทต์ (2527 : 75) โดยต่างก็ได้ข้อค้นพบเหมือนกัน
คือ นิสิตที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยมีความรับผิดชอบสูงกว่านิสิตที่พักอยู่นอกหอพัก
ของมหาวิทยาลัย และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแบลคแมน (Blackman 1968
: 27) โดยทดลองจัดกิจกรรมขึ้นในหอพักของวิทยาลัยเอกชนในรัฐเนบรัสกา มีจุด

มุ่งหมายที่จะพัฒนาทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในหอพัก ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความกระตือรือร้นต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนภายในหอพักมากยิ่งขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าถึงแม้โดยส่วนรวมแล้วนิสิตหอพักรับรู้ว่าคุณเองมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง แต่ก็ยังมีข้อที่นิสิตรับรู้อยู่ในระดับสูงมาก คือ ไม่เคยมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนรุ่นพี่ หรือรุ่นน้องภายในหอพัก น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าวัตถุประสงค์การจัดตั้งหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรลุผลในข้อที่ว่า ฝึกให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน มีความสามัคคีกัน ส่วนข้อที่ควรปรับปรุงและพัฒนาให้นิสิตหอพักมีเพิ่มขึ้นเพราะรับรู้ตนเองอยู่ในระดับปานกลาง คือบ่อยครั้งที่นิสิตต้องทำให้ได้ดังใจตนเอง อาจจะแสดงว่านิสิตหอพักไม่ค่อยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นก็เป็นได้

ส่วนด้านความรับผิดชอบจะสังเกตเห็นว่าข้อที่เป็นความรับผิดชอบเกี่ยวกับตนเองรับรู้ว่าคุณเองมีอยู่ในระดับสูง แต่ถ้าเกี่ยวกับส่วนรวมแล้วรับรู้ว่าคุณเองมีอยู่ในระดับต่ำ คือ มักได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำหอพักให้ช่วยทำงานเกี่ยวกับส่วนรวมภายในหอพัก อาจเนื่องมาจากอาจารย์มีการมอบหมายงานให้นิสิตกลุ่มน้อยเท่านั้นรับผิดชอบ ดังนั้นนิสิตส่วนใหญ่อาจไม่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ หรือนิสิตอาจพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำงานส่วนรวมภายในหอพักก็เป็นได้

1.2 โดยส่วนรวมแล้วนิสิตหอพักรับรู้ไม่สอดคล้องกันว่าคุณเองมีความเชื่อเพื่ออยู่ในระดับปานกลาง และเป็นที่น่าสังเกตว่าถ้าเป็นความเชื่อเพื่อข้อที่เกี่ยวกับญาติและเพื่อนแล้วรับรู้ตนเองอยู่ในระดับสูง ส่วนข้อที่ว่าเมื่อทราบว่าอาจารย์มีงานมาก เคยอาสาช่วยงานโดยท่านไม่ต้องขอร้องอยู่ในระดับปานกลางเกือบต่ำ อาจจะเป็นเพราะนิสิตอายุไม่กล้าอาสาหรือกลัวไม่อยากใกล้อาจารย์ หรือนิสิตคิดว่าตนเองมีภาระมากแล้วทั้งด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัวต้องช่วยเหลือตัวเอง ถ้าช่วยอาจารย์ทำให้เสียเวลา ซึ่งตามสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในหอพักแล้วนิสิตหอพักน่าจะมีความเชื่อเพื่อมากกว่าระดับปานกลาง เพราะอยู่รวมกลุ่มกันเป็นสังคมใหญ่มีความสัมพันธ์และมีโอกาสให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันทั้งในด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และส่วนรวมด้วย นอกจากนี้ทางหอพักยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตหอพักให้เป็นผู้มีความเชื่อเพื่อ เช่น การพัฒนาหอพัก การช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของหอพัก การจัดกิจกรรมเพื่อบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

1.3 โดยส่วนรวมแล้วนิสิตหอพักรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะตามสภาพแวดล้อมแล้วบรรยากาศของหอพักสามารถช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัยได้มาก สนับสนุนความเป็นตัวของตัวเอง มีโอกาสในการฝึกและควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้ และเนื่องจากนิสิตหอพักต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก จึงทำให้สามารถควบคุมตนเองได้ เพราะวินัยเป็นสิ่งที่บุคคลได้รับมาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกรวมทั้งสังคมที่สังกัดอยู่ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ทำให้บุคคลสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนเองได้ (Good 1959 : 176)

จากผลการวิจัยลักษณะของนิสิตหอพักทั้งด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อ และความมีวินัยในตนเอง แม้ว่าโดยส่วนรวมจะรับรู้ว่าคุณเองมีอยู่ในระดับสูงและปานกลางก็ตาม แต่ยังมีลักษณะบางข้อที่กล่าวมาแล้วข้างต้นที่นับว่าเป็นภาระกิจของผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการดำเนินงานหอพักนิสิต และคณาจารย์หอพักนิสิต ตลอดจนศิษย์เก่าของหอพักนิสิต จะต้องเร่งเสริมสร้างและพัฒนาให้นิสิตมีลักษณะเหล่านั้นเพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ลักษณะที่มีอยู่ในระดับสูงก็ต้องพยายามคงไว้และทำให้มีสูงยิ่งขึ้นอีก ทั้งนี้เพื่อให้บริการสูงสุดแก่ประสัคของการจัดตั้งหอพักนิสิตและสนองตอบปณิธานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังที่โอลเซน (Olsen 1967 : 96) และวัลลา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525 : 95) เห็นสอดคล้องกันว่า หอพักในสถาบันการศึกษาสามารถจัดเป็นศูนย์กลางสำหรับพัฒนานิสิตนักศึกษา ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ และลักษณะที่พึงประสงค์ได้

2. จากผลการวิจัยนิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ และวินัยในตนเองแตกต่างกัน ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากหอพักของนิสิตหญิงมีเพียงอาคารเดียว สถานที่จะมาทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องคูโทรทัศน์ สำนักงานหอพัก และลิฟท์อยู่ที่ชั้น 2 ของหอพักทั้งหมด ตลอดจนการเข้าออกหอพักนิสิตหญิงมีเพียงประตูเดียว ทุกคนต้องขึ้นลงบันไดชั้น 1 และชั้นลงลิฟท์ที่ชั้น 2 ทำให้นิสิตหญิงมีโอกาสได้พบปะสังสรรค์คุ้นเคยกันร่วมกิจกรรม มีความผูกพันกัน ได้หักทากันอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ ส่วนหอพักของนิสิตชายมีถึง 3 อาคาร และอยู่ห่างกันพอสมควร จึงมีสภาพเหมือนต่างคนต่างอยู่

ในแต่ละอาคาร โอกาสที่จะพบปะสังสรรค์ ทักทาย และมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนา และก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ และวินัยในตนเองย่อมมีน้อยกว่า นิสิตหญิง ซึ่งการวิจัยนี้ค่านความมีมนุษยสัมพันธ์สอดคล้องกับผลการวิจัยของเอเลน เอกเวอร์ค (Allen Edwards 1959 : 7) เฮมาเชคและโมริ (Hamacheck and Meri 1964 : 158-162) สุวรรณ ญาณวงศ์ (2513 : 45) ขอวบ กินาวงศ์ (2514 : 43-44) และการุณี สุทราย (2522 : 64) โดยต่างก็ได้ข้อค้นพบที่เหมือนกัน คือเพศหญิงมีความต้องการโมทริสัมพันธ์ มนุษยสัมพันธ์ สูงกว่าเพศชาย ค่านความรับผิดชอบการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขอวบ กินาวงศ์ (2514 : 43-44) วรณี รักธรรม (2516 : 62) ปัญญา ปุยเปีย (2518 : 68) มานิต ถนอมพวงเสรี (2522 : 83) และศิริอร ชันชท์ถัด (2527 : 70) โดยต่างก็ได้ข้อค้นพบเหมือนกันคือเพศหญิงมีความรับผิดชอบสูงกว่า เพศชาย แต่ขัดแย้งกับประนอม สัมฤทธิ์สุวรรณ (2524 : 56) ได้ศึกษาสมรรถภาพ การปฏิบัติงานค่านความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัยครู ไม่พบความแตกต่างระหว่าง เพศ และค่านมีวินัยในตนเองการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของคาร์ไมเคิล (Carmichael 1964 : 109-110) กรุณา กิจชยัน (2517 : 79-80) บัณฑิตา ศักดิ์อุคม (2523 : 44) วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ (2523 : 53-56) และ ศิริอร ชันชท์ถัด (2527 : 70) ต่างก็ได้ข้อค้นพบที่เหมือนกันคือหญิงมีวินัยในตนเอง สูงกว่าชาย แต่ขัดแย้งกับวรรณวิภา ทองงอก (2517 : 56-59) ที่พบว่า หญิงกับ ชายมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

แต่อย่างไรก็ตามปริมาณความแตกต่างของการรับรู้ตนเองระหว่างนิสิต ชายและนิสิตหญิงในค่านความมีมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบที่พบค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากนิสิตชายและนิสิตหญิงรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์และความ- รับผิดชอบอยู่ในระดับสูงเหมือนกัน ดังนั้นแม้พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ แต่ปริมาณความแตกต่างที่พบไม่มีนัยสำคัญทางการปฏิบัติอันจะนำไปสู่การตัดสินใจ ที่แตกต่างกันในการพัฒนาคุณนิสิตชายและกลุ่มนิสิตหญิง

3. จากผลการวิจัยลักษณะของนิสิตหอพักค่านความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับ รับผิดชอบ ความเชื่อเพื่อ และค่านมีวินัยในตนเอง ปรากฏว่า ความแตกต่างของ การรับรู้ระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่ขึ้นอยู่กับภูมิหลังของนิสิตหอพัก อันได้แก่ ระยะเวลา

เวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิคำเนา และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว แสดงว่าภูมิหลังของนิสิตหอพักไม่มียุทธศาสตร์ร่วมกันต่อลักษณะของนิสิตชายและนิสิตหญิง ทั้งนี้คงสืบเนื่องมาจากนิสิตชายและนิสิตหญิงต่างก็มีการรับรู้ลักษณะค่านิยมต่าง ๆ ในระดับสูงใกล้เคียงกันมาก

4. การที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้งหอพักนิสิตขึ้น มีส่วนหนึ่งของวัตถุประสงค์ข้อ 2 ระบุว่าเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกัน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีน้ำใจมีความเชื่อเพื่อ และมีวินัยในตนเอง โดยคาดหวังว่าเมื่อนิสิตหอพักมาอยู่ร่วมกันในที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมเดียวกัน กลุ่มวัฒนธรรมและสังคมย่อยจะเกิดขึ้นแล้ว ระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพักน่าจะมีผลต่อลักษณะทั้ง 4 ด้าน โดยนิสิตอยู่ในหอพักหลายปี คงทำให้มีลักษณะทั้ง 4 ด้านนี้สูงกว่านิสิตที่มาอยู่ปีเดียว แต่ผลจากการวิจัยนี้ปรากฏว่า นิสิตหอพักจะพักอาศัยอยู่ในหอพักหลายปีหรือปีเดียวก็ตาม มีลักษณะทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทำให้น่าคิดว่าการจัดสภาพบรรยากาศของหอพัก ใ้เจ้าลอสสังคมของชีวิตเพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างและพัฒนาลักษณะทั้ง 4 ด้านมากนักน้อยแค่ไหน และการจัดกิจกรรมภายในหอพักเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นและฝึกให้นิสิตเกิดลักษณะทั้ง 4 ด้านหรือไม่ อีกประการหนึ่งการเปลี่ยนคณะกรรมการดำเนินงานหอพัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้บริหารเปลี่ยนไปอาจทำให้นโยบายต่าง ๆ ที่วางไว้แต่เดิมต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกไปตามนโยบายของผู้บริหารคนใหม่ ทำให้การดำเนินงานต้องชะงัก ชาคอนหรือไม่ต่อเนื่องกัน การบริหารเพื่อให้บริการตามวัตถุประสงค์ของการตั้งหอพักจึงเป็นไปได้ช้าเพราะอาจต้องมาเริ่มต้นตามนโยบายของผู้บริหารคนใหม่

5. เป็นที่น่าสังเกตว่าการรับรู้ตนเองด้านความเชื่อเพื่อและความมีวินัยในตนเองของนิสิตหอพักที่รับรู้ว่าคุณมีอยู่ในระดับปานกลางนั้นค่อนข้างสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนิสิตหอพัก โดยจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับหอพักทั้งคณาจารย์ภายในหอพัก นิสิตเก่าหอพัก ประธานหอพัก หัวหน้าชั้นปี หัวหน้าปีก ตลอดจนนิสิตหอพักในปัจจุบัน ใ้ให้ข้อสังเกตว่าในสภาพปัจจุบันนิสิตหอพักไม่ค่อยมีความเชื่อ เพื่อต่ออาจารย์และ/หรือต่อเพื่อนนิสิตด้วยกัน การช่วยเหลือต่อกันทั้งในด้านการใช้ชีวิตประจำวันภายในหอพัก ด้านการเรียน ด้านส่วนรวมยังอยู่ในระดับที่ไม่เป็นไปตามจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคาดหวังไว้ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง เรื่องการเสียดำรงหอพักตามสภาพเป็นจริงแล้ว ค่าบำรุงหอพักเก็บใน
 ราคาถูก ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต้องจ่ายเงินอุดหนุนให้นิสิตหอพักคนละประมาณ
 1,400 บาทต่อปี (ฝ่ายกิจการนิสิต กันยายน 2529 : 6) แต่นิสิตหอพักส่วนใหญ่ก็
 ยังมีความคิดเห็นว่าแพง ทางมหาวิทยาลัยไม่สามารถที่จะขึ้นค่าบำรุงหอพักได้ เพราะ
 เพียงแต่ในภาคต้นปีการศึกษา 2529 ฝ่ายกองกิจการนิสิตได้ออกระเบียบให้นิสิตหอพัก
 เสียดำรงหอพักภายในเดือนแรกของภาคเรียน ก็มีโปสเตอร์โจมตีว่าทางมหา-
 วิทยาลัยไม่มีคุณธรรม ไม่เห็นใจนิสิต ฉะนั้นจะเห็นได้ว่ายังมีนิสิตหอพักส่วนหนึ่งที่
 ต้องการจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ต่อตนเองแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น และค่าน
 ความมีวินัยในตนเองก็ทำนองเดียวกันยังมีนิสิตหอพักบางส่วนที่ไม่ค่อยปฏิบัติตามกฎ
 ระเบียบของหอพัก พยายามฝ่าฝืนอยู่เสมอ การอยู่ร่วมกันยังไม่สามารถควบคุมหรือ
 ยั้งค้ำพฤติกรรมของตนเองได้ ไม่มีความเกรงใจเพื่อนที่พักร่วมกันภายในหอพัก
 บางครั้งจะมีการส่งเสียงรบกวนเพื่อน ๆ

6. จากการที่ผู้วิจัยได้สร้างและดัดแปลงแบบสำรวจขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ และแบบสำรวจของ
 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจนครอบคลุมตัวแปร
 ที่ต้องการวัด มีการทดลองใช้แบบสำรวจกับนิสิตหอพักมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อมั่นใจ
 ในความเป็นปรนัยของคำถามและการตอบ หากค่าความเที่ยงได้ค่าอยู่ในระดับสูง ซึ่ง
 แสดงว่าแบบสำรวจชุดนี้มีคุณภาพทั้งทางด้านความตรงและความเที่ยง เหมาะสมสำหรับ
 เป็นเครื่องมือในการวิจัย ทำให้ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์เชื่อถือได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้
 ใช้เทคนิคในการผลิตแบบสำรวจนำเข้าพิมพ์ในโรงพิมพ์ โดยออกแบบเป็นรูปเล่มขนาด
 กระดาษกึ่ง สวยงาม น่าสนใจ ใ้มีซองที่ระลึกเป็นที่คั่นหนังสือขนาด 2" x 4" เป็น
 กระดาษสีชมพู พิมพ์ตราพระเกี้ยว พร้อมทั้งมีข้อความพิมพ์ในนั้นว่า "ขอขอบคุณในน้ำใจ
 ของชาวซิมะโค่ง" และวิธีบริหารการเก็บข้อมูล มีการขอความร่วมมือจากหัวหน้าปีก
 และผู้แทนนิสิตหอพัก ตลอดจนผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือเป็นการส่วนตัวจากนิสิตหอพักและ
 ติดตามการเก็บแบบสำรวจกลับคืนด้วยตนเอง

จากสิ่งที่คุณวิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือ ทั้งทางด้านความตรง ความเที่ยง
 และการออกแบบรูปเล่มของเครื่องมือให้น่าสนใจในการตอบ การขอความร่วมมือ การ
 ติดตามการกลับคืนของแบบสำรวจอย่างใกล้ชิด และได้แบบสำรวจกลับคืนเป็นจำนวนมาก

2.2 ควรศึกษาว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหอพักมีผลต่อลักษณะ
ทั้ง 4 ด้านของนิสิตหอพักหรือไม่

2.3 ควรเปรียบเทียบลักษณะทั้ง 4 ด้าน ระหว่างนิสิตหอพักกับนิสิต
เคินเรียนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 ควรศึกษาลักษณะด้านอื่นของนิสิตหอพัก เช่น การปรับตัว
ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น